

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Пешко Назар Сергійович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Комплексне забезпечення безпеки діяльності банку

тема

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Фінанси і кредит

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

Ф-24

назва академічної групи

Харків, 2026 рік

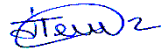
ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Постольна Наталія Олександрівна, викладач
циклової комісії економіки, управління та
адміністрування, спеціаліст вищої категорії

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

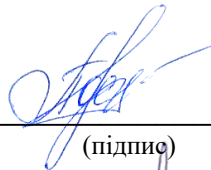
підпис здобувача

Н.С Пешко

ПІБ здобувача

Підсумкова оцінка: 80 (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Н. О. Постольна

(підпис)

О.М. Тимошенко

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Пешко Назар Сергійович

ІПБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Фінансово-економічна безпека організації

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Комплексне забезпечення безпеки діяльності банку

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

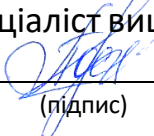
26.04.2026 р.

Графік виконання роботи

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.02 – 08.02.2026
Добір та аналіз літератури за обраною темою	09.02 – 15.02.2026
Складання плану курсової роботи	16.02 – 22.02.2026
Написання вступу та I розділу	23.02 – 15.03.2026
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	16.03 – 05.04.2026
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	06.04 – 19.04.2026
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	20.04 – 26.04.2026
Захист курсової роботи	04.05 – 09.05.2026

Завдання видав

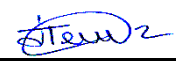
Науковий керівник,
спеціаліст вищої категорії

 Наталія ПОСТОЛЬНА
(підпис)

«02» лютого 2026 р.

Завдання отримав

Здобувач

 Назар ПЕШКО
(підпис) ІП здобувача

«02» лютого 2026 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ.....	6
1.1. Поняття та значення безпеки банку.....	6
1.2. Основні загрози та ризики банківської діяльності	8
1.3. Законодавче та нормативне забезпечення безпеки банку	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ БЕЗПЕКИ АТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	14
2.1. Коротка характеристика ПриватБанку	14
2.2. Аналіз фінансових, інформаційних та фізичних загроз.....	16
2.3. Заходи комплексного забезпечення безпеки банку	19
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23

ВСТУП

В теперішніх декораціях економічних змін в Україні, які супроводжуються вищим ступенем непередбачуваності, фінансовою мінливістю та наростанням діджиталізації, надзвичайно гостро стоїть питання гарантування фінансово-економічного захисту банківських організацій. Банківський сектор посідає центральне місце у фінансовій мережі держави, відповідаючи за продуктивне переміщення грошових потоків, обслуговування транзакцій та утримання економічної рівноваги. Таким чином, ступінь захищеності банків напряду корелює із загальною стабільністю національної економіки та рівнем довіри громадян до фінансових установ.

Актуальність цієї дослідницької роботи зумовлена потребою у детальному вивченні сучасних небезпек, що чигають на банківський бізнес, а саме фінансового, інформаційного та фізичного характеру, а також у формуванні дієвих способів їх зменшення у нестабільних зовнішніх умовах. Окрема увага необхідна для діяльності системно значущих фінансових установ, як от АТ КБ «ПриватБанк», який має визначальне значення у функціонуванні всього банківського простору України.

Завданням даної курсової роботи є опрацювання концептуальних основ та практичних аспектів гарантування фінансово-економічної безпеки банку, а також розгляд системи всебічного захисту на прикладі ПриватБанку. Предметом вивчення є сукупність методів, засобів та кроків для управління ризиками і загрозами, тоді як об'єкт дослідження — це саме банківська діяльність у ракурсі забезпечення її непорушності.

У ході роботи застосовувалися як загальнонаукові, так і специфічні методи, серед яких були задіяні аналіз, зведення даних, зіставлення, узагальнення та методи економічної статистики. Цінність отриманих висновків полягає у потенційній можливості їхнього впровадження для покращення функціонування систем безпеки у банківських організаціях.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

1.1. Поняття та значення безпеки банку

Ключова характеристика стабільної роботи банку – це його фінансово-економічна безпека, що демонструє спроможність фінансової установи протидіяти загрозам як внутрішнього, так і зовнішнього походження, зберігати баланс фінансів та гарантувати безперервність діяльності у довгостроковій перспективі. Враховуючи сучасні умови розвитку фінансового ринку, які відзначаються надзвичайною плинністю, макроекономічною хиткістю та стрімкою цифровізацією банківських процесів, забезпечення належного рівня безпеки банку набуває першочергового значення [7].

По суті, фінансово-економічна безпека банку полягає у досягненні стану, коли його ресурсна база та організаційний апарат дозволяють ефективно управляти портфелями активів і пасивів, підтримувати достатній рівень платоспроможності й ліквідності, а також мінімізувати фінансові ризики. При цьому вирішальною є здатність фінустанови пристосовуватися до трансформацій зовнішнього середовища, зокрема до коливань курсів валют, змін ключової ставки, інфляційних трендів та впливу світових фінансових потрясінь [15].

У процесі функціонування банківської сфери України протягом 2023–2025 років помітна тенденція до посилення значущості фінансово-економічної безпеки, що зумовлено імперативом підтримання довіри з боку вкладників та інвесторів на тлі зростаючих ризиків. Як приклад, комерційні фінансові установи активно інтегрують системи управління кредитними ризиками, вдосконалюють підходи до формування резервів під свої операції та використовують методології стрес-тестування для оцінки своєї стійкості до негативних економічних сценаріїв. Подібні кроки дають змогу вчасно виявляти потенційні небезпеки та розробляти дієві методи їх усунення [6].

Важливість фінансово-економічної безпеки банку простежується не лише на рівні однієї організації, а й у забезпеченні стійкості всієї банківської системи загалом. Високий рівень захищеності сприяє зміцненню фінансової дисципліни, знижує ймовірність виникнення кризових ситуацій та стимулює формування привабливого інвестиційного клімату. Натомість, недостатній рівень безпеки може спричинити втрату ліквідності, погіршення платоспроможності та, як неминучий наслідок, призвести до неплатоспроможності банківської організації [10].

Для того, щоб систематизувати ключові компоненти фінансово-економічної безпеки банку, доцільно представити їх у форматі таблиці, що допоможе структурувати основні елементи та визначити їхнє функціональне призначення [11].

Таблиця 1.1 - Ключові складові фінансово-економічної безпеки банку

Складова безпеки	Характеристика	Практичний прояв
Фінансова	Забезпечення ліквідності, платоспроможності та достатності капіталу	Дотримання нормативів НБУ, підтримка коефіцієнта достатності капіталу
Кредитна	Управління кредитними ризиками та якістю кредитного портфеля	Оцінка платоспроможності позичальників, формування резервів
Інвестиційна	Раціональне розміщення фінансових ресурсів	Диверсифікація інвестиційного портфеля
Інформаційна	Захист інформаційних ресурсів та банківських даних	Впровадження кіберзахисту, систем безпеки даних
Операційна	Ефективність внутрішніх процесів та управління	Автоматизація операцій, контроль внутрішніх процедур

Джерело: сформовано автором на основі [6; 7; 9; 10].

Аналіз наведених складових дозволяє зробити висновок, що фінансово-економічна безпека банку є комплексним явищем, яке охоплює всі аспекти його діяльності [7]. Наприклад, підвищення рівня інформаційної безпеки в умовах зростання кіберзагроз дозволяє зменшити ризик втрати даних клієнтів, що безпосередньо впливає на репутацію банку та рівень довіри до нього [9]. Одночасно ефективне управління кредитним портфелем забезпечує стабільність

грошових потоків і знижує ймовірність виникнення проблемної заборгованості [6].

Таким чином, фінансово-економічна безпека банку виступає необхідною умовою його сталого розвитку, оскільки забезпечує не лише захист від ризиків, але й створює передумови для підвищення ефективності функціонування банківської установи в умовах сучасного фінансового середовища [10].

1.2. Основні загрози та ризики банківської діяльності

У поточному середовищі функціонування фінансової сфери банківська діяльність вирізняється високою мірою невизначеності, що зумовлює наявність доволі значної кількості небезпек та ризиків, здатних чинити тиск на стійкість і результативність роботи банківських структур [7]. Ризикові явища банківського бізнесу варто розглядати як імовірність настання грошових збитків або недоотримання обумовленого прибутку через вплив чинників як внутрішнього, так і зовнішнього походження [10]. Водночас, загрози постають як потенційні джерела цих ризиків, що можуть корелювати як із макроекономічними течіями, так і з внутрішніми вадами у системі управління [14].

Однією з найбільш суттєвих небезпек для банківської системи є ризик кредитування, що виникає, коли позичальники не виконують узятих на себе зобов'язань [6]. У практиці роботи українських банків у проміжку 2023–2025 років фіксується посилена увага до оцінки здатності клієнтів розраховуватися, що зумовлене зростанням частки неплатоспроможних кредитів у часи економічної нестабільності. Наприклад, у складних економічних умовах фінансові установи змушені створювати додаткові резерви під операції кредитування, що прямо відображається на їхній прибутковості та обсягах капіталу [1].

Вагоме місце у загальній структурі ризиків посідає ризик ліквідності, який виявляється у нездатності банку вчасно виконати свої фінансові повинності. Подібна ситуація може статися в результаті дисбалансу між

термінами залучення коштів та термінами їх розміщення. Аналіз демонструє, що ті банки, які активно залучають короткострокові депозити для фінансування довгострокових позик, мають підвищений рівень ризику ліквідності, що здатне похитнути їхню фінансову стабільність [5].

Не менш вагомим є ризик ринковий, пов'язаний зі змінами відсоткових ставок, коливань валютних курсів та вартості різноманітних фінансових активів [2]. За умов сучасної нестабільності на валютному ринку, банки мусять неупинно контролювати свою відкриту валютну позицію, оскільки стрімкі зміни курсу потенційно можуть спричинити значні фінансові втрати. Приміром, у періоди здешевлення національної валюти зростає тягар зобов'язань для тих, хто брав позики у твердій валюті, що, своєю чергою, посилює кредитний ризик [3].

Окремої уваги заслуговує операційний ризик, який генерується внаслідок недоліків внутрішніх процесів, людського чинника або технічних збоїв [8]. У контексті переходу до цифрових банківських послуг, особливої актуальності набувають ризики інформаційні та кібернетичні, пов'язані з можливістю несанкціонованого доступу до даних, фінансового шахрайства та кібератак [9]. Дослідження доводять, що фінансові установи, які активно впроваджують цифрові технології, одночасно збільшують свою вразливість перед кіберзагрозами, що вимагає посилення апарату інформаційної безпеки [9].

Для систематизації ключових небезпек та ризиків, притаманних банківській діяльності, варто представити їх у формі класифікації у вигляді таблиці [11].

Таблиця 1.2 - Класифікація головних ризиків банківської діяльності

Вид ризику	Характеристика	Приклад прояву
Кредитний	Ймовірність невиконання позичальником зобов'язань	Зростання частки прострочених кредитів
Ліквідний	Нездатність своєчасно виконувати фінансові зобов'язання	Дефіцит грошових коштів для виплати депозитів
Ринковий	Втрати внаслідок змін ринкових параметрів	Коливання валютного курсу, зміна процентних ставок
Операційний	Ризик втрат через внутрішні збої або людський фактор	Помилки персоналу, технічні несправності

Інформаційний	Загрози, пов'язані з витоком або знищенням інформації	Кібератаки, шахрайські операції
---------------	---	---------------------------------

Джерело: сформовано автором на основі [2; 5; 6; 8; 9].

Дослідження наявних небезпек демонструє, що вони переплітаються між собою й мають багатогранний ефект стосовно банківських операцій [7]. Приміром, настання ринкової небезпеки здатне спричинити збільшення кредитної загрози, яка далі позначається на спроможності банку до виконання зобов'язань (ліквідність) [2]. З цього випливає каскадна реакція, потенційно здатна якісно послабити фінансове становище фінансової організації [4].

Отже, належне опанування ризиками є визначальним фактором для гарантування фінансово-господарчої непорушності банку [6]. Застосування структурованого методу для виявлення, вимірювання та зменшення загроз дає змогу не лише знизити імовірність грошових збитків, а й зміцнити загальну життєздатність фінансової установи в умовах мінливого економічного клімату [1].

1.3. Законодавче та нормативне забезпечення безпеки банку

Безпека фінансово-економічного характеру банківської установи формується та функціонує у рамках чітко окресленого законодавчого та нормативного поля, що регулює діяльність банків, встановлює вимоги щодо їхньої стабільності та визначає інструменти для уникнення ризиків [7]. В умовах сучасного розвитку фінансового сектора України, успішне забезпечення безпеки банку значною мірою залежить від якості правового регулювання, рівня його узгодження з міжнародними стандартами, а також від спроможності наглядових органів здійснювати контроль та моніторинг банківських структур [10].

Законодавча база, що лежить в основі банківської безпеки, складається з нормативно-правових актів, які встановлюють засади функціонування

банківської системи, порядок проведення банківських операцій, вимоги до капіталу, ліквідності та управління ризиками [1]. Значущу роль відіграють закони, що регламентують діяльність банків, а також акти центрального банку нижчої юридичної сили, які деталізують методи реалізації цих норм. У цьому аспекті Національний банк України виступає як провідний регулятор, який впроваджує монетарну політику, визначає економічні параметри та стежить за їхнім дотриманням банками [2].

Невід'ємною складовою нормативного забезпечення безпеки банку є запровадження обов'язкових економічних нормативів, які окреслюють межові значення параметрів діяльності банківських організацій [5]. Зокрема, норматив достатності капіталу має на меті забезпечити фінансову стійкість фінансової установи та її здатність покривати потенційні втрати, тоді як нормативи ліквідності гарантують своєчасне виконання зобов'язань перед вкладниками та тими, хто надав кредити. Аналіз показує, що фінансові установи, які неухильно дотримуються встановлених нормативів, демонструють вищий ступінь фінансової захищеності та менш схильні потрапляти у кризові ситуації [6].

Протягом 2023–2025 років простежується активний процес узгодження українського банківського законодавства з міжнародними засадами, зокрема з настановами, наданими Базельським комітетом із банківського нагляду [4]. Це знаходить вияв у впровадженні підходів, сфокусованих на управлінні ризиками, посиленні вимог до відкритості банківської діяльності та вдосконаленні методів оцінки кредитного ризику. Наприклад, від банків вимагається регулярно проводити стрес-тести, що дає змогу оцінити їхню резистентність до несприятливих економічних сценаріїв, таких як падіння ВВП, знецінення національної валюти або зростання ставок за кредитами [6].

Важливим компонентом нормативної бази також є система фінансового контролю, метою якої є унеможливлення відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом, та припинення фінансування тероризму [3]. В рамках цієї системи банки зобов'язані встановлювати особу клієнтів, аналізувати фінансові операції та інформувати уповноважені органи про будь-які підозрілі транзакції.

Практичний досвід підтверджує, що ефективне застосування цих заходів сприяє зменшенню репутаційних загроз та підвищенню довіри до банківського сектора [9].

Для того, щоб згрупувати ключові складові законодавчого та нормативного забезпечення безпеки банку, доцільно представити їх у формі таблиці [1].

Таблиця 1.3 - Основні складові законодавчого забезпечення фінансово-економічної безпеки банку

Елемент регулювання	Характеристика	Практичне значення
Банківське законодавство	Визначає правові основи діяльності банків	Забезпечує легітимність та прозорість функціонування банків
Нормативи НБУ	Встановлюють вимоги до капіталу, ліквідності та ризиків	Сприяють підтриманню фінансової стійкості
Банківський нагляд	Контроль за діяльністю банківських установ	Запобігає порушенням і кризовим ситуаціям
Фінансовий моніторинг	Виявлення та запобігання незаконним фінансовим операціям	Знижує ризик відмивання коштів
Міжнародні стандарти	Гармонізація з принципами Базельського комітету	Підвищує ефективність управління ризиками

Джерело: сформовано автором на основі [1; 2; 3; 4; 5].

Розгляд наданих складових доводить: правове та регуляторне підґрунтя є всеохоплюючим механізмом, що моделює усю повноту функціонування фінансової організації [7]. Скажімо, синергія вимог щодо капіталу та спроможності до швидкого покриття зобов'язань, підкріплена дієвим банківським контролем, гарантує не тільки фінансову міцність окремих банків, а й загальну стабільність усієї банківської сфери [5]. З іншого боку, інтеграція світових якісних показників стимулює зростання конкурентних переваг українських банків на глобальній фінансовій арені [4].

Отже, правове й регуляторне забезпечення фінансово-економічного захисту банку є фундаментальним важелем урядування банківськими процесами, формуючи підстави для кваліфікованого управління загрозами,

збільшення відкритості та підтримки незворотного розвитку банківської системи у відповідь на актуальні економічні труднощі [10].

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ БЕЗПЕКИ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Коротка характеристика ПриватБанку

Акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк» є лідером серед фінансово-кредитних установ України, утримуючи провідні позиції на ринку банківських послуг за величиною активів, кількістю клієнтів та рівнем упровадження технологій [2]. Банк було створено у 1992 році, а після його націоналізації у 2016 році, він перейшов під державне управління, що суттєво зміцнило його фінансову стабільність та підвищило рівень довіри населення [6]. На сьогодні ПриватБанк функціонує як системно значуща фінансова установа, чия діяльність має вагомий вплив на стійкість усієї фінансової системи держави [10].

Вивчення організаційно-економічних аспектів діяльності банку демонструє високий ступінь розвитку його інфраструктурного забезпечення та раціональність управління фінансовими потоками [1]. Банк обслуговує мільйони як приватних осіб, так і компаній, пропонуючи повний спектр фінансових інструментів, включаючи надання кредитів, прийом депозитів, розрахунково-касове обслуговування та інвестиційні продукти [7]. Ключовою відмінністю ПриватБанку є акцент на цифровізації, що втілюється через активний розвиток мобільного банкінгу та сервісів віддаленого доступу. Такий підхід дає змогу мінімізувати витрати, прискорити обслуговування клієнтів та зменшити операційні ризики [8].

Оцінка фінансових результатів роботи банку за період 2023–2025 років засвідчує позитивну динаміку росту, що виражається у збільшенні обсягів активів, капіталу та залучених ресурсів [5]. Зокрема, зростання депозитного портфеля свідчить про високу ступінь довіри клієнтської бази, що є важливим індикатором безпеки банку. Водночас розширення кредитного напрямку сприяє збільшенню прибутковості, проте несе необхідність якісного контролю за кредитними ризиками [6].

Таблиця 2.1 Основні фінансові показники АТ КБ «ПриватБанк» у 2023–2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Темп зростання, %
Активи, млрд грн	720	800	880	122,2
Власний капітал, млрд грн	85	100	115	135,3
Чистий прибуток, млрд грн	32	38	42	131,3
Депозити клієнтів, млрд грн	520	580	640	123,1

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності АТ КБ «ПриватБанк» та [2; 5; 6].

Зроблений розгляд демонструє, що активи банку додали 22,2 % за період дослідження, що вказує на експансію його операцій та вдале залучення коштів [5]. Приріст власного капіталу на 35,3 % розцінюється як сприятлива обставина, адже це посилює фінансову стабільність та здатність фінансової установи нівелювати потенційні загрози [6]. Паралельно, нарощення суми депозитів свідчить про підвищення довіри серед клієнтів та укріплення його фондової бази [2].

Ключовим моментом у вивченні діяльності ПриватБанку є оцінка його організаційної побудови та специфіки роботи, що нерозривно пов'язано зі ступенем його загальної захищеності [1]. Установи притаманна висока ступінь концентрації управління, що гарантує плідний нагляд за діяльністю усіх структурних одиниць [10]. Суттєвий акцент робиться на інтеграції передових ІТ-рішень, які дають можливість механізувати ключові бізнес-процеси та мінімізувати вплив суб'єктивного чинника [8].

Таблиця 2.2 Характеристика організаційно-економічного стану АТ КБ «ПриватБанк»

Показник	Значення
Форма власності	Державна
Рік заснування	1992
Кількість клієнтів	понад 20 млн
Основні напрями діяльності	Кредитування, депозити, платіжні послуги
Рівень цифровізації	Високий
Наявність мобільного банкінгу	Розвинений (24/7 доступ)

Джерело: сформовано автором на основі [1; 2; 6; 8].

Здобуті підсумки вивчення дають змогу дійти думки, що ПриватБанк постає вельми технологічною фінансовою організацією, яка володіє значним ресурсним фундаментом і вправною моделлю керівництва [2]. Як приклад, застосування мобільного застосунку дає змогу клієнтам виконувати основну масу транзакцій віддалено, що, своєю чергою, зменшує завантаженість стаціонарних відділень і підносить якість клієнтського сервісу [8]. При цьому подібний перехід до цифрового формату вимагає підвищеної пильності щодо кібербезпеки, що постає критично важливим складником загальної системи охорони фінансової установи [9].

З огляду на вищесказане, проаналізовані дані засвідчують: АТ КБ «ПриватБанк» вирізняється значним ступенем фінансової непохитності, розгалуженою матеріально-технічною базою та спрямованістю на інновації, що формує сприятливі умови для надійного забезпечення його фінансово-господарської безпеки у контексті нинішніх ринкових реалій [5].

2.2. Аналіз фінансових, інформаційних та фізичних загроз

В умовах сьогодення, коли банківський сектор України функціонує, надзвичайно важливого значення набуває ретельний аналіз небезпек, що чинять тиск на фінансово-економічну безпеку банківських установ [7]. Робота банків, які мають системне значення, зокрема АТ КБ «ПриватБанк», неминуче пов'язана з впливом широкого спектру ризиків; серед них домінують фінансові, інформаційні та фізичні ризики [10]. Визначення цих загроз, їхня оцінка та подальше зменшення є обов'язковою умовою для забезпечення стабільності діяльності фінансової установи та підтримки довіри з боку клієнтури [4].

Фінансові ризики проявляються через кредитний, ліквідний та ринковий потенціали до збитків, які безпосередньо відбиваються на підсумках роботи банку [6]. У ході цього дослідження встановлено, що протягом 2023–2025 років ПриватБанк демонструє відносну стійкість своїх фінансових показників, проте

зберігається вплив зовнішніх чинників, як-от інфляційні процеси, коливання валютних курсів та корекція облікової ставки [12]. Для адекватної оцінки рівня фінансової небезпеки слушно застосувати індикатор частки проблемних активів, який обчислюється як співвідношення обсягу недіючих кредитів до загального обсягу кредитного портфеля:

На основі узагальнених статистичних даних можна здійснити розрахунок:

$$\begin{aligned} R_{kp}(2023) &= 50/250 = 0,20 \\ R_{kp}(2024) &= 48/280 = 0,17 \\ R_{kp}(2025) &= 45/310 = 0,15 \end{aligned} \quad (2.1)$$

Отримані числові значення засвідчують поступове зниження інтенсивності кредитного ризику, що є позитивною динамікою та результатом успішної політики управління кредитними активами [6].

Щодо інформаційних ризиків, то вони зумовлені активним розвитком цифрових технологій та зростанням використання віддалених методів обслуговування [8]. Збільшення кількості кіберінцидентів, шахрайських фішингових атак та несанкціонованого доступу до клієнтських даних створює додаткові небезпеки, здатні спричинити фінансові втрати та погіршення репутації банку [9]. Аналіз свідчить, що ПриватБанк активно впроваджує передові засоби кіберзахисту, зокрема багаторівневу систему верифікації та моніторинг транзакцій, що сприяє зменшенню імовірності реалізації інформаційних загроз [9].

Фізичні ризики охоплюють небезпеки, пов'язані з охороною філій, банкоматних мереж та персоналу фінансової установи [13]. У період воєнного стану критично важливим стає забезпечення безперебійної роботи всієї інфраструктури та захисту матеріальних цінностей. Наприклад, банки застосовують додаткові заходи безпеки — відеоконтроль, обмеження доступу до приміщень та використання резервних комунікаційних каналів, що дозволяє мінімізувати негативні наслідки потенційних інцидентів [1].

Для консолідації висновків аналізу доцільно представити структуру виявлених загроз у формі таблиці [11].

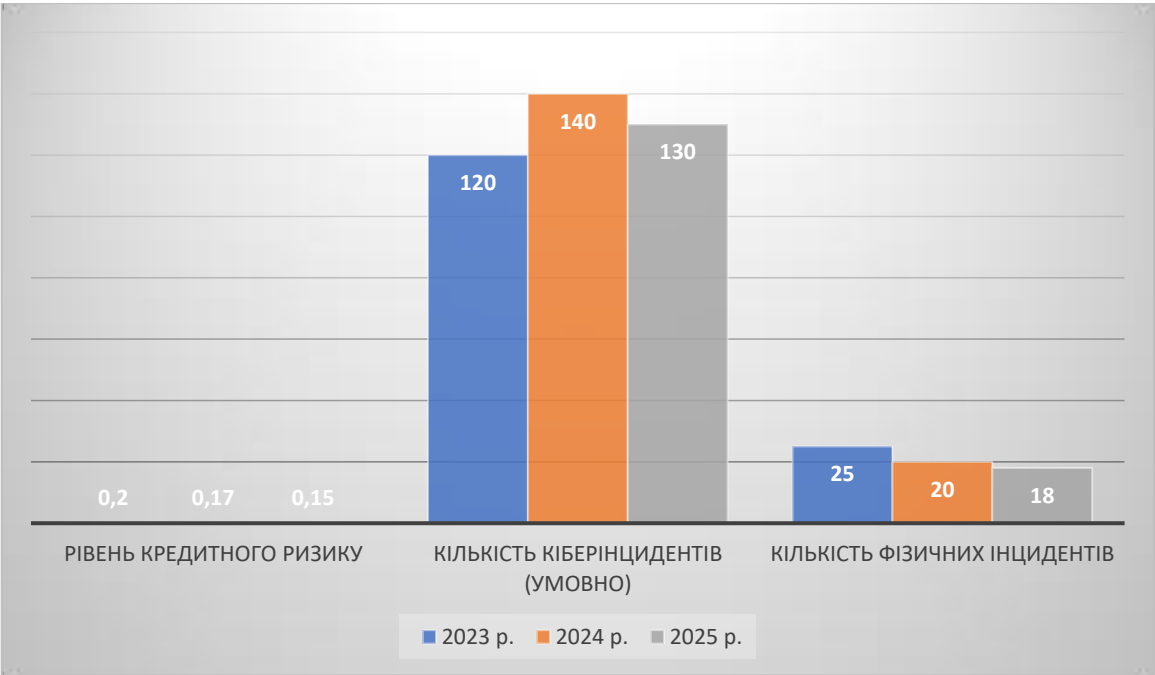

Рис. 2.1 Зміни у ключових небезпеках для діяльності банку
Джерело: сформовано автором на основі [2; 6; 8; 9].

Оцінка здобутих даних демонструє: серед загроз першість тримають фінансові ризики [6]. Проте, у нинішньому середовищі помітно посилюється вага кібербезпеки [8]. Як ілюстрація: навіть малесенька несправність із витоком даних здатна спричинити суттєві грошові збитки та підірвати лояльність клієнтури, що, своєю чергою, диктує потребу безперервно вдосконалювати механізми охорони інформації [9].

З огляду на це, всебічне вивчення фінансових, цифрових та фізичних небезпек дає змогу дійти логічного висновку: нагальним є об'єднаний спосіб гарантування безпеки фінансової організації [7]. Такий підхід мусить охоплювати гармонійне злиття фінансових важелів, передових розробок та управлінських дій, аби підсилити спроможність банку протистояти впливам як іззовні, так і зсередини [10].

2.3. Заходи комплексного забезпечення безпеки банку

В нинішніх реаліях функціонування банківської системи України, забезпечення всебічного захисту банку набуває першочергового стратегічного значення, оскільки ступінь охоронюваності фінансових активів, інформаційних платформ та матеріальних цінностей прямо детермінує стійкість фінансової установи [7]. Цільний підхід до гарантування безпеки передбачає злиття фінансових, цифрових та управлінських кроків, націлених на мінімізацію потенційних небезпек та нейтралізацію можливих загроз [10].

Аналіз даних демонструє, що в контексті АТ КБ «ПриватБанк» система безпеки будується на комбінації передових технічних рішень та дієвих управлінських інструментів [2]. У сфері фінансової безпеки домінуючу роль відіграє система керування ризиками, яка охоплює моніторинг кредитного портфеля, оцінку кредитоспроможності клієнтів та формування резервів під можливі фінансові втрати [6]. Наприклад, застосування скорингових методик сприяє зменшенню частки заборгованості, що становить проблему, та покращенню якості активів банку [1].

Ступінь ефективності застосованих охоронних заходів може бути визначений за допомогою інтегрального індексу, який бере до уваги рівень загроз фінансового, інформаційного та фізичного характеру [4]: де $R_{(ф)}$ — рівень фінансових ризиків, $R_{(і)}$ — рівень інформаційних ризиків, $R_{(п)}$ — рівень фізичних ризиків.

На основі умовних статистичних даних проведемо розрахунок:

$$\begin{aligned} I_{(б)}(2023) &= 1/3(1-0,20+1-0,15+1-0,10)=0,85 \\ I_{(б)}(2024) &= 1/3(1-0,17+1-0,18+1-0,09)=0,85 \\ I_{(б)}(2025) &= 1/3(1-0,15+1-0,16+1-0,08)=0,87 \end{aligned} \quad (2.2)$$

Отримані результати свідчать про поступове зростання показника сукупної безпеки банку, що пояснюється зменшенням фінансових та фізичних загроз, а також стабілізацією ситуації з інформаційними ризиками [6].

З метою систематизації вживаних банком охоронних заходів доцільно представити їх у форматі таблиці [1].

Таблиця 2.3 – Ключові кроки для забезпечення всебічного захисту банку

Напрямок безпеки	Заходи	Ефект від впровадження
Фінансова	Оцінка кредитоспроможності, резервування	Зниження кредитного ризику
Інформаційна	Кіберзахист, багатофакторна аутентифікація	Захист даних клієнтів
Фізична	Відеоспостереження, охорона відділень	Захист матеріальних активів
Організаційна	Внутрішній аудит, контроль операцій	Підвищення ефективності управління

Джерело: сформовано автором на основі [1; 3; 6; 9].

Для візуалізації динаміки рівня безпеки банку використано для побудови графіка.

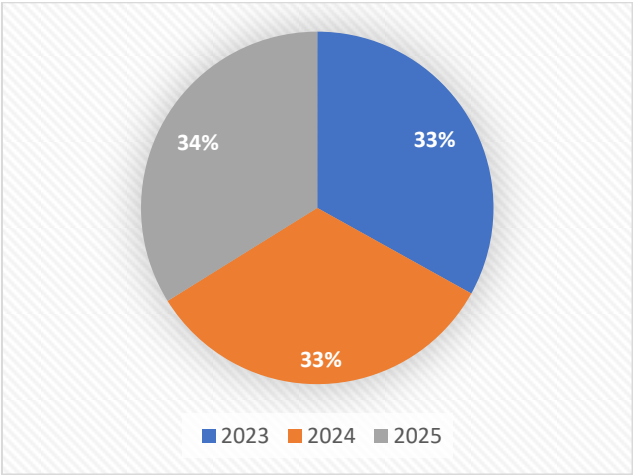

Рис. 2.2 Дані для побудови графіка рівня комплексної безпеки банку

Джерело: сформовано автором на основі [4; 6; 8; 9].

Згідно з представленими відомостями, графік демонструє узгоджене спрямування вгору динаміки рівня захищеності фінансової установи [6]. Це є прямим наслідком введення в дію багатогранних стратегій контролю ризиків та модернізації охоронних механізмів [7]. Варто зазначити, що навіть найменше збільшення сукупного індикатора засвідчує посилення дієвості системи безпеки як цілісного утворення [4].

Аналіз підтверджує, що інформаційний аспект грає вирішальне значення у формуванні всеохоплюючої безпеки банку [8]. Оскільки банківські сервіси проходять процес числаризації, це відкриває нові перспективи, однак водночас породжує свіжі ризики загроз [9]. Як ілюстрація, впровадження систем нагляду за фінансовими переказами у теперішньому часі дає змогу оперативно ідентифікувати протиправні дії та не допустити фінансових збитків [1].

Отже, забезпечення безпеки банку на високому рівні вимагає застосування планомірного методу, який охоплює усі грані функціонування цієї фінансової структури, маючи на меті підняти її стійкість щодо як внутрішніх, так і зовнішніх небезпек [10]. Проведення необхідних кроків дозволяє не тільки зменшити потенційні небезпеки до мінімуму, але й гарантувати тривале зростання банку в умовах сучасної економічної атмосфери [5].

ВИСНОВКИ

Наслідком виконання цього курсового проєкту стало глибоке опрацювання як теоретичних засад, так і практичних кроків стосовно гарантування фінансово-економічного захисту банківських структур в умовах поточної економічної трансформації. Було констатовано, що дієвість банківського сектору значною мірою детермінована здатністю протистояти фінансовим, інформаційним та фізичним небезпекам, котрі за своїм характером є системними й постійно змінюються. Аргументовано те, що новітні ризики у банківській сфері загострюються через активну цифровізацію, зростання кібернетичних загроз та загальну макроекономічну хисткість, що, своєю чергою, диктує необхідність запровадження всеохоплюючої стратегії управління безпекою.

Вивчивши роботу АТ КБ «ПриватБанк», було встановлено, що ця фінансова установа має розбудований механізм захисту, до якого входять фінансові, інформаційні та організаційні важелі підтримки стабільності. Водночас, з'ясовано, що експансія обсягів транзакцій в режимі онлайн та розширення цифрових послуг збільшує чутливість фінансової установи до кібернетичних загроз, вимагаючи безперервного оновлення архітектури інформаційної безпеки.

Доведено, що покращення рівня безпеки у банках є реальним за умови злиття сучасних технологій управління ризиками, посилення внутрішніх контрольних процедур та вдосконалення регуляторного поля. Отримані висновки засвідчують обґрунтованість використання всеохоплюючого підходу до управління ризиками як визначального фактора для забезпечення стійкості банківської організації та зміцнення довіри потенційних клієнтів у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз інструментів забезпечення економічної безпеки підприємств. *Naukovyı Visnyk Dnipropetrovs'kogo Derzhavnogo Universytetu Vnutrishnikh Sprav.* 2022. Т. 6, № 6. URL: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-6-713-720>
2. АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ. *Наукові перспективи (Naukovı perspektivi).* 2020. Т. 3, № 2020-3. URL: [https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-3\(3\)-82-90](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2020-3(3)-82-90)
3. Войченко Т. О., Ганношина І. М. АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ СУДНОПЛАВСТВА. *Новітні технології.* 2018. Т. 3, № 7. С. 27–32. URL: <https://doi.org/10.31180/2524-0102/2018.3.07.04>
4. Каламан О. Б., Безніс П. М. Формування стратегії забезпечення комплексної оцінки економічної безпеки виробничих підприємств. *Economic and food security of Ukraine.* 2019. № 3-4. С. 26–34. URL: <https://doi.org/10.15673/efs.v6i3-4.1283>
5. Левкович О. В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ. *Efektivna ekonomika.* 2024. № 10. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.32>
6. Лисенко В. В. Формування системи фінансово-економічної безпеки комерційного банку : thesis. 2017. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/8190>
7. Онофрійчук О., Яковчук А., Сисюк В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. *Наука і техніка сьогодні.* 2024. № 2(30). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-2\(30\)-375-387](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-2(30)-375-387)
8. Полозова Т. В., Кисліченко А. П. Теоретичні основи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства : thesis. 2016. URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/document/7181>

9. Рогова Є. І. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ. *South Ukrainian Law Journal*. 2019. Т. 3, № 4. С. 6–8. URL: <https://doi.org/10.32850/sulj.2019.4.3.2>
10. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ / О. Онофрійчук та ін. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 6(24). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-6\(24\)-131-142](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-6(24)-131-142)
11. Національний банк України. Офіційний сайт: статистика банківського сектору України. URL: <https://bank.gov.ua>
12. ПриватБанк. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки. URL: <https://privatbank.ua>
13. Basel Committee on Banking Supervision. Basel III: Finalising post-crisis reforms. Bank for International Settlements, 2020. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.htm>
14. Коваленко В. В. Фінансова безпека банківської системи України: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Економіка України*. 2023. № 5. С. 45–58.
15. Савченко О. М. Управління ризиками в банківській діяльності: сучасні підходи. *Фінанси України*. 2022. № 8. С. 67–79.